

Infofiche

Verzekeringsplicht voor leden van het Instituut voor Octrooigemachtigden.

Algemene context

De Belgische regering voert al enkele jaren een beleid om het beroep van octrooigemachtigde te hervormen met als doel de rechtszekerheid van gebruikers van het octrooisysteem in België te versterken.

Dit beleid omvat verschillende aspecten die gemachtigden nieuwe rechten bieden:

- bescherming van de titel van octrooigemachtigde en Europees octrooigemachtigde;
- recht om voor de rechter te mogen spreken in geval van een geschil over een octrooi;
- client-attorney privilege.

Tegelijkertijd werden nieuwe verplichtingen opgelegd:

- verplichting om de tuchtregels te respecteren;
- verplichting tot permanente vorming;
- verplichting tot eerbiediging van het beroepsgeheim;
- beroepsverzekeringsplicht.

Wetgevend kader

De wet van 8 juli 2018 houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde bevat bepalingen die in het Wetboek van Economisch Recht een verzekeringsplicht¹ voor alle leden van het Instituut invoegen.

De koninklijke besluiten van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien (Belgisch Staatsblad van 04.11.2020; hierna KB vertegenwoordiging) en van 19 oktober 2023 betreffende de uitvoering van de tweede fase van de hervorming van het beroep van octrooigemachtigde (Belgisch Staatsblad van 01.12.2023; hierna KB tweede fase) bevatten de maatregelen ter uitvoering van deze verplichting.

De bepalingen met betrekking tot de verplichte verzekering treden in werking op 1 april 2024².

¹ Artikel 32 van de [wet van 8 juli 2018](#) houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde voegt een artikel XI.75/11 in het WER in, waarvan §2 bepaalt: “Elk lid van het Instituut moet, voor de aansprakelijkheid die kan voortvloeien uit de uitoefening van zijn beroep als octrooigemachtigde, gedekt zijn door een verzekering.

De Koning stelt de voorwaarden van deze verzekering vast, en bepaalt in ieder geval:

- 1° het minimaal te garanderen plafond;
- 2° de omvang van de garantie in de loop van de tijd;
- 3° de risico's die gedekt moeten worden.

Bij het vaststellen van de verzekeringsvoorwaarden houdt de Koning rekening met een adequate dekking van het risico dat de ontvanger loopt van de diensten verleend door het lid van het Instituut in zijn hoedanigheid van octrooigemachtigde”.

² Artikel 46 van de [wet van 8 juli 2018](#) bepaalt dat “de Koning de datum van inwerkingtreding bepaalt van het geheel of een deel van elk van de artikelen van deze wet en van elke bepaling ingevoegd bij deze wet in het Wetboek van economisch recht en in het Gerechtelijk Wetboek.”. Artikel 22§2 2° van het koninklijk besluit van

Principe

De verzekeringsplicht³ geldt voor alle octrooigemachtigden die lid zijn van het Instituut, ongeacht de vaak zeer verschillende context waarin octrooigemachtigden hun beroep kunnen uitoefenen: als zelfstandige of als werknemer (al dan niet uitsluitend werkzaam in opdracht van hun werkgever).

Minimale voorwaarden van het verzekeringscontract

- De verzekeringsmaatschappij kan in elk land van de Europese Economische Ruimte gevestigd zijn.
- De verzekering dekt de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid die voortvloeit uit de uitoefening van het beroep als octrooigemachtigde, op voorwaarde dat deze uitoefening van het beroep betrekking heeft op diensten geleverd in België (KB vertegenwoordiging Art. 47).
- De dekking van de beroepsaansprakelijkheid voorzien in het verzekeringscontract mag niet minder bedragen dan 250.000⁴ euro per schadegeval voor de totale materiële en immateriële schade (KB vertegenwoordiging Art. 49, lid 1). Hou er rekening mee dat deze minimale dekkingswaarde wordt berekend per persoon (i.e. elk lid van het Instituut) en per schadegeval.
- De wet voert de mogelijkheid in voor verzekeraars om voor deze dekking een jaarlijkse limiet vast te stellen die niet lager mag zijn dan 3.000.000⁴ euro per jaar (tweede fase AR, artikel 11 1°). Deze jaarlijkse limiet is optioneel, maar wordt vaak gevraagd door verzekeringsmaatschappijen. Er dient te worden opgemerkt dat deze minimale jaarlijkse dekking, indien voorzien, wordt berekend per persoon (lid van het Instituut) en per jaar.
- Het verzekeringscontract kan geen eigen risico toepassen dat groter is dan 5.000⁴ euro per schadegeval (KB vertegenwoordiging Art. 49, lid 2 gewijzigd door Art. 11 2° van het KB tweede fase).
- De verzekeringsgarantie dekt alle verzoeken tot schadevergoeding die tijdens de geldigheidsduur van het contract worden ingediend voor schade ontstaan tijdens de geldigheidsduur van het contract (KB vertegenwoordiging Art. 50, lid 1).
- Aanvragen tot schadevergoeding die binnen zesentertig maanden na het einde van het contract schriftelijk aan de verzekeraar worden meegedeeld en die betrekking hebben op:
1° schade ontstaan tijdens de geldigheidsduur van het contract, indien het risico op het einde van het contract niet gedekt is door een andere verzekeraar;
2° handelingen of feiten die schade kunnen veroorzaken, die zich voordoen en aan de verzekeraar worden gemeld tijdens de geldigheidsduur van het contract (KB vertegenwoordiging Art. 50, paragraaf 2) worden ook in overweging genomen.
- De garanties van het contract blijven verworven door de verzekerden die de uitoefening van hun beroep als octrooigemachtigde stopzetten of opschorten en, in geval van overlijden, door hun erfgenamen en begunstigden, voor feiten of handelingen verricht vóór de stopzetting of schorsing van de uitoefening van hun beroep als octrooigemachtigde of hun overlijden, op

19 oktober 2023 stelt deze datum vast als de eerste dag van de vierde maand die volgt op het verstrijken van een periode van tien dagen die ingaat op de dag na de bekendmaking van dit besluit in het Belgisch Staatsblad, namelijk vanaf 1 april 2024.

³ Overweging 3 van het Koninklijk Besluit van 30 september 2020 betreffende de vertegenwoordiging inzake octrooien; hierna KB vertegenwoordiging.

⁴ De bedragen genoemd in lid 1 en 2 zijn gekoppeld aan de consumptieprijsindex en worden jaarlijks geïndexeerd op 1 januari. De startindex is de consumentenprijsindex van de maand maart 2024 (basis 2013 = 100). (KB vertegenwoordiging art. 49, lid 3)

voorwaarde dat de claim wordt ingediend tijdens de wettelijke verjaringstermijn (KB vertegenwoordiging Art. 50, lid 2).

Leden van het Instituut worden uitgenodigd om hun verzekeraar te bevragen om nu al na te gaan of hun verzekeringscontract aan de wettelijke voorwaarden voldoet en deze indien nodig te laten aanpassen.

Informatieplicht

De overeenkomst inzake diensten die worden verricht door een lid van het Instituut in zijn hoedanigheid van octrooigemachtigde moet de naam van de verzekeringsmaatschappij van het lid, de referentie van het verzekeringscontract en de contactgegevens van het Instituut (die kunnen worden gebruikt in het kader van de controle op de verzekeringsverplichting van de kant van het lid van het Instituut)⁵ bevatten. Hiervoor kan het adres insurance@belgiumpatent.be gebruikt worden.

De raad adviseert de leden, indien van toepassing, deze informatie op te nemen in de algemene voorwaarden.

De verzekeringsmaatschappij moet jaarlijks vóór 31 maart aan het Instituut de lijst meedelen van de leden die bij haar een verzekeringscontract hebben. Deze lijst moet noodzakelijkerwijs bepaalde informatie⁶ bevatten.

Noch de verzekeringsmaatschappij, noch het lid mag het contract opzeggen zonder het Instituut daarvan minstens vijftien dagen vóór de inwerkingtreding van de opzegging per aangetekende brief op de hoogte te hebben gesteld, waarvan de datum tegelijkertijd moet worden meegedeeld. Elk kwartaal moet de betrokken verzekeringsmaatschappij aan het Instituut een elektronische lijst meedelen van de verzekeringscontracten die zijn beëindigd of opgeschort of waarvan de dekking is opgeschort.

In beide gevallen dient deze mededeling elektronisch te gebeuren (insurance@belgiumpatent.be) indien de verzekeringsmaatschappij gevestigd is in België en eventueel op een andere manier indien de verzekeringsmaatschappij gevestigd is in een andere staat van de Europese Economische Ruimte.

Op het moment van inschrijving op de ledenlijst van het Instituut of in geval van een materiële wijziging ten opzichte van de eerder vastgestelde situatie (bijvoorbeeld bij een verandering van werkgever), moet de gemachtigde aan de Raad van het Instituut een door zijn

verzekeringsmaatschappij afgegeven attest afleveren dat ten minste de volgende informatie bevat:

1° de naam en voornaam(-namen) van het lid van het Instituut of, bij gebrek daaraan, de aanduiding van de verzekerde(n);

2° het ondernemingsnummer van de verzekeringsmaatschappij;

3° de naam van de verzekeringsmaatschappij;

4° de referentie van het verzekeringscontract; en

5° de begin- en einddatum van de verzekeringsdekking.

Hiervoor moet het adres insurance@belgiumpatent.be gebruikt worden.

⁵ KB vertegenwoordiging Art. 51

⁶ KB vertegenwoordiging Art. 52: §1: De verzekeringsonderneming die zijn zetel heeft in België geeft het Instituut ten laatste op 31 maart van elk jaar kennis via een elektronische lijst van de octrooigemachtigden die bij haar een verzekeringsovereenkomst hebben. Deze lijst bevat minstens de volgende inhoud:

1° in voorkomend geval, het ondernemingsnummer van de octrooigemachtigde;

2° de naam en voorna(a)m(en) van de octrooigemachtigde of, bij gebreke hiervan, aanduiding van de verzekerde(n);

3° de referentie van het verzekeringscontract; en

4° de begin- en einddatum van de verzekeringsdekking.

Verzekeringsmaatschappijen die hun zetel in een andere staat dan België hebben, zullen attesten moeten afgeven die het mogelijk maken om te bepalen of de dekking gelijkwaardig of in wezen vergelijkbaar is met een verzekering die voldoet aan de hierboven vermelde minimumvoorwaarden.

Rol van het Instituut

De rol van het Instituut is het toezicht houden op de naleving van de verzekeringsplicht⁷.

De raad van het Instituut heeft een checklist opgesteld waarmee leden kunnen controleren of hun huidige verzekeringscontract aan de regelgeving voldoet.

De raad van het Instituut heeft een verzekeringspolis geïdentificeerd die compatibel is met de wettelijke vereisten. Dit is het IPRISK-product dat specifiek is aangepast voor België en wordt aangeboden door de makelaar RMS Risk Management Service SA en LLOYD's. Informatie over dit beleid kunt u verkrijgen bij Giuseppe Antonuzzo (Giuseppe.Antonuzzo@rms.ch).

Het Instituut beschikt tevens over de mogelijkheid om een verzekeringscontract af te sluiten dat dekking biedt voor de beroepsaansprakelijkheid voor alle of een deel van zijn leden. Tot op heden bestaat een dergelijk contract niet.

Tuchtmaatregelen

Overtredingen van bovenstaande bepalingen vormen professioneel wangedrag dat kan leiden tot disciplinaire sancties.

Overgangsmaatregelen

Vanaf 1 april 2024 moet elke nieuwe verzekeringsovereenkomst die een lid afsluit, voldoen aan de hierboven gestelde wettelijke eisen.

Vanaf 1 april 2024 moet elk nieuw dienstverleningscontract dat tussen een lid en zijn client wordt gesloten, de naam van de verzekeringsmaatschappij van het lid, de referentie van het verzekeringscontract en de contactgegevens van het Instituut bevatten.

Vanaf 1 april gaan de verzekeringsondernemingen over tot de formele aanpassing van de bestaande verzekeringsovereenkomsten en andere verzekeringsdocumenten aan de artikelen 46 tot 53 ten laatste op de datum van wijziging, hernieuwing, verlenging of omvorming van de lopende overeenkomsten.

De leden van het Instituut die op 1 april 2024 op de ledenlijst van het Instituut zijn ingeschreven, moeten het Instituut het attest bedoeld in artikel 53, § 1 van het KB vertegenwoordiging bezorgen, binnen negen maanden na de datum van wijziging, hernieuwing, verlenging of omvorming van de lopende overeenkomsten. Hiervoor moet het adres insurance@belgiumpatent.be gebruikt worden.

⁷ Slotoverweging van KB vertegenwoordiging

Checklist

	Verificatiecriteria	JA	NEEN
1	Is het eigen risico minder dan of gelijk aan € 5.000/schadegeval?		
2	Voorziet het contract in de indexering van dit eigen risico op 1 januari van ieder jaar?		
3	Is de dekking/schadegeval per persoon groter dan of gelijk aan € 250.000,-?		
4	Voorziet het contract een indexatie van deze dekking op 1 januari van elk jaar ?		
5	Is er een jaarlijkse limiet voor dekking/persoon?		
6	Zo ja op vraag 3: Is deze dekking groter dan of gelijk aan € 3.000.000,-?		
7	Voorziet het contract in de indexering van deze dekking op 1 januari van elk jaar?		
8	Heeft deze dekking minstens betrekking op activiteiten uitgevoerd in België?		
9	Heeft deze dekking betrekking op de "werknemers" van de agent?		
10	Verbindt de verzekeraar zich ertoe een attest af te leveren waarin ten minste de volgende gegevens zijn opgenomen: 1° de naam en voornaam(-namen) van het lid van het Instituut of, bij gebreke daarvan, aanduiding van de verzekerde(n) 2° het ondernemingsnummer van de verzekeringsmaatschappij 3° de naam van de verzekeringsmaatschappij 4° de referentie van het verzekeringscontract 5° de begin- en einddatum van de verzekeringsdekking.		
11	Verbindt de verzekeraar zich ertoe om jaarlijks vóór 31 maart de lijst van aangeslotenen die bij haar een verzekeringsovereenkomst hebben, aan de instelling te zenden?		
12	De verzekeraar verbindt zich ertoe het contract niet te beëindigen zonder dit minstens 15 dagen vóór de inwerkingtreding van de opzegging per aangetekende brief aan het Instituut te hebben medegedeeld, waarvan de datum tegelijkertijd moet worden meegedeeld.		
13	Als de verzekeraar zijn hoofdzetel in België heeft, verbindt hij zich er dan toe om deze informatie elektronisch mee te delen?		